

Sygn. akt IV P 134/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 października 2019 r.

Sąd Rejonowy w Nowym Sączu, IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Dariusz Rams
Protokolant:	st. sekr. sądowy Krystyna Olekszyk - Stobierska

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2019 r. w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z powództwa S. F.

przeciwko Urzędowi Gminy M.

o uchylenie kary porządkowej

I. Uchyła karę porządkową upomnienia nałożoną na powoda S. F. przez pozwanego pracodawcę Urząd Gminy M. w dniu 17 czerwca 2019 r.;

II. Zasądza od strony pozwanej Urzędu Gminy M. na rzecz powoda S. F. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt IV P 134/19

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 17 października 2019 r.

Powód S. F. w pozwie (k.3-6) domagał się uchylenia nałożonej na niego przez pracodawcę kary porządkowej upomnienia. Na uzasadnienie swoich żądań podał, że pozwana naruszyła przepisy o nakładaniu kar, nie wysłuchała bowiem powoda. Powód zaprzeczył, by miały wystąpić okoliczności wskazane na uzasadnienie kary.

W odpowiedzi na pozew (k.18-20) strona pozwana Urząd Gminy M. wniosła o oddalenie powództwa. Podniosła, że kara nagany została nałożona zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód S. F. zatrudniony jest w Urzędzie Gminy M. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, pracuje od 1 października 2016 r., w ostatnim czasie na stanowisku Inspektora ds. ograniczenia niskiej emisji – E. w Referacie (...), (...), Leśnictwa i Ochrony (...) (dalej Referat).

Zgodnie z pisemnym zakresem obowiązków do obowiązków powoda należało m. in. informowanie przełożonego o stanie realizowanych zadań i zaistniałych problemach.

Bezpośrednim przełożonym powoda był kierownik Referatu (bezsporne).

Powód w codziennej pracy zajmował się m. in. projektami dotyczącymi przyznawania dotacji związanych z wprowadzaniem rozwiązań przyjaznych środowisku. W przypadku jakichkolwiek problemów finansowych związanych z danym projektem konsultował się ze skarbnikiem i działem finansowym. Nikt nie informował powoda o konieczności informowania wójta gminy o problemach finansowych dotyczących prowadzonych spraw.

Dowód: zeznania powoda k.42-43

Powód obsługując jeden z projektów omyłkowo wskazał w dokumentach finansowych do wypłaty beneficjentowi kwotę dotacji zawyżoną o 1 387,49 zł. Dział księgowy zrealizował przelew na podstawie dokumentów przekazanych przez powoda.

Powód stwierdził pomyłkę w dniu 29 kwietnia 2019 r., wezwał beneficjenta do zwrotu kwoty nadpłaty, została ona zwrócona.

W dniu 20 maja 2019 r. oraz w dniach następnych drogą mailową instytucja rozliczająca przekazała, że sytuacja będzie traktowana jako niewłaściwe wykorzystanie zaliczki, zostały naliczone odsetki. M. otrzymanego w tej kwestii powód przesłał do skarbnika M. M., poinformowała ona następnie o sprawie kierownik Referatu E. W.. Początkowo powód w rozmowie ze skarbnik wskazywał, że chodzi tylko o korektę finansową do projektu, skarbnik z maila dowiedziała się, że chodzi o zapłatę odsetek.

Powód nie informował o całej sprawie wójta B. Ż..

Dowód: zeznania powoda k.42-43, dokumentacja k.23-28, zeznania E. W. k.42, zeznania M. M. k.42

W dniu 4 czerwca 2019 r. miało miejsce cykliczne spotkanie kierowników referatów z władzami gminy. Na spotkaniu wójt został poinformowany przez skarbnika M. M. i kierownika Referatu E. W. o zdarzeniu związanym z wypłaconą w wyższej kwocie dotacją.

Dowód: zeznania K. S. k.41-42, zeznania E. W. k.42, zeznania M. M. k.42

Powód w dniu 17 czerwca 2019 r. został poproszony na spotkanie, w którym wzięli udział zastępca wójta K. S., kierownik Referatu E. W. oraz skarbnik M. M..

Przed spotkaniem wójt B. Ż. podpisał pismo opatrzone datą 17.06.2019 r. o nałożeniu kary porządkowej upomnienia na powoda.

W czasie spotkania pismo nakładające karę na powoda leżało na stole, przy którym siedzieli uczestnicy spotkania. Powód przeczytał to pismo. Powód został poproszony o przedstawienie okoliczności dotyczących wypłaty zawyżonej kwoty dotacji, przedstawił swoje stanowisko. W trakcie spotkania zastępca wójta wręczyła powodowi ww. pismo z 17.06.2019 r. o nałożeniu kary porządkowej upomnienia. Jako podstawę jej wymierzenia wskazano naruszenie art. 108 § 1 kodeksu pracy polegające na nie poinformowaniu przez powoda kierownika urzędu, że nieprawidłowo została wykorzystana zaliczka w ramach realizacji projektu pomimo posiadania wiedzy o nieprawidłowości w kwietniu 2019 r.

Dowód: zeznania powoda k.42-43, zeznania K. S. k.41-42, zeznania E. W. k.42, zeznania M. M. k.42

Powód pismem z 19.06.2019 r. wniósł sprzeciw od ww. kary (k.13). Pismem z 4.07.2019 r. (k.14) pozwany pracodawca odrzucił sprzeciw powoda (bezsporne).

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o zebrane w sprawie dokumenty i akta osobowe powoda, a także przeprowadzone dowody osobowe.

Należy wskazać, iż zdecydowana większość okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy nie była sporna między stronami, strony różniły się jedynie co do skutków prawnych oraz wniosków, jakie z tych okoliczności można i należałoby wyciągnąć.

Dokonując ustaleń faktycznych sąd oparł się na dokumentach zgromadzonych w sprawie, których autentyczności i mocy dowodowej żadna ze stron nie kwestionowała. Dokumenty te pozwoliły na weryfikację twierdzeń stron odnośnie istotnych dla sprawy okoliczności. Treść dokumentów nie budziła między stronami sporu, a ich odmienna ocena dotyczyła skutków prawnych, jakie zdaniem stron z tych dokumentów wynikały.

Szereg okoliczności Sąd ustalił w oparciu o twierdzenia stron, które nie spotkały się z zaprzeczeniem strony przeciwnej i dlatego mając na uwadze przebieg całego postępowania sąd uznał je za przyznane (art. 230 kpc).

Zeznania zarówno stron, jak i świadków w ocenie sądu zasługiwały na uwzględnienie, osoby przesłuchiwane przedstawiały okoliczności, o których powzięły wiadomość z racji wykonywanych obowiązków. Jedyna w zasadzie rozbieżność w zeznaniach stron dotyczy momentu wręczenia pisma o nałożeniu kary porządkowej, czy nastąpiło na samym początku spotkania, czy też później w jego trakcie. Na pewno to pismo, co przyznała sama K. S., od początku spotkania leżało na stole, powód zaś stwierdził, że je przeczytał. Z punktu widzenia istoty sporu nie jest to jednak kwestia pierwszorzędna, będzie o tym mowa poniżej.

Sąd zważył, co następuje:

Jednym z uprawnień pracodawcy, wpisanym w istotę stosunku pracy, jest możliwość zastosowania wobec pracownika kary porządkowej. Głównym celem porządkowej odpowiedzialności pracowniczej jest zapewnienie poprawnego wypełniania obowiązków oraz kształtowanie dyscypliny pracy. Dla stosowania kar porządkowych nie ma znaczenia, czy naruszenie obowiązków wyrządziło pracodawcy szkodę. Zasadniczą funkcją odpowiedzialności porządkowej jest funkcja represyjna i prewencyjna. Wybór kary należy do pracodawcy. Powinien on w szczególności brać pod uwagę rodzaj naruszenia obowiązków pracowniczych, stopień winy pracownika oraz jego dotychczasowy stosunek do pracy. Wymierzenie kary porządkowej uzasadnione jest nawet w przypadku niewielkiego stopnia winy i to winy nieumyślnej.

Zadaniem kary jest spełnienie funkcji wychowawczej wobec pracownika. Z tego szczególnego charakteru kary wynika, iż jej zastosowanie wymaga spełnienia określonych przesłanek merytorycznych, ale także formalnych.

Sąd badając spełnienie tych przesłanek w pierwszej kolejności winien sprawdzić, czy zostały zachowane wymogi formalne, ponieważ ich niespełnienie wyklucza zastosowanie kary nawet w przypadku, gdy jej wymierzenie byłoby uzasadnione okolicznościami faktycznymi.

Stosownie do treści art. 109 § 2 kp kara porządkowa może być zastosowana tylko po uprzednim wysłuchaniu pracownika. Brak wysłuchania pracownika powoduje, iż wymierzenie kary porządkowej staje się nielegalne.

Istotne jest ustalenie znaczenia zwrotu „zastosowanie kary porządkowej”, gdyż wysłuchanie ma nastąpić przed tym zastosowaniem. W tym zakresie zasadnie pełnom. powoda zwrócił uwagę, że pozwana naruszyła obowiązek wysłuchania. Jak wskazał SN w wyroku z 4.03.1999 r. (PKN 605/98) zastosowanie kary następuje w chwili podpisania pisma o ukaraniu, gdyż wtedy wewnętrzna wola przełożonego otrzymuje swój zewnętrzny, formalny wyraz.

Jak wynika z dokonanych ustaleń rozmowa z powodem na temat okoliczności zdarzenia miała miejsce w dniu 17 czerwca 2019 r. po godz. 15.00, można tą rozmową traktować jako formę wysłuchania. Niemniej jednak jeszcze przed rozpoczęciem spotkania wójt gminy jako kierownik urzędu podpisał pismo o nałożeniu na powoda kary porządkowej upomnienia, nastąpiło to przed wysłuchaniem powoda. W świetle przepisów o pracownikach samorządowych (art. 7) wójt jest uprawniony do dokonywania czynności z zakresu prawa pracy w stosunku do pracowników urzędu

gminy. W sposób oczywisty doszło do naruszenia obowiązujących przepisów. To dopiero wysłuchanie pracownika i przedstawione przez niego wyjaśnienia mają dać pracodawcy odpowiedź na pytanie, czy zachodzi konieczność wymierza kary porządkowej, czy też nie. W przypadku powoda decyzja została podjęta już wcześniej, co czyni późniejsze wysłuchanie zupełnie fasadowym i zbędnym, miało ono dać jedynie pozór przestrzegania przepisów dotyczących procedury nakładania kary porządkowej.

Naruszenie przepisów formalnych przy wymierzaniu kary porządkowej zwalnia z obowiązku oceny zasadności nałożenia tej kary.

Jedynie ubocznie można wskazać, że zarzucanie pracownikowi naruszenia jakiegoś obowiązku wymaga ustalenia, że taki obowiązek istniał oraz jaką miał treść. Z zakresu obowiązków nie wynika, by pracownik – powód miał informować o problemach przy realizacji zadań wójta gminy, byłoby to zresztą wymaganiem całkowicie nieracjonalne. W zakresie mowa jest o bezpośrednim przedłożonym, którym był kierownik Referatu. Wykładania zakresu uprawnia do twierdzenia, że w przypadku problemów powód powinien informować bezpośredniego przełożonego, a nie wójta jako kierownika jednostki, jak wskazano w uzasadnieniu nałożenia kary. Jeśli pracodawca wymaga od pracownika przekazywania takich informacji wójtowi, powinno to zostać wyraźnie zakomunikowane pracownikowi. Z ustaleń wynika, że powód o problemach finansowych informował skarbnika i dział finansowych, nikt nigdy nie zwrócił mu uwagi, że jest to działanie błędne. Mógł więc powód działać w przeświadczeniu, że takie postępowanie jest właściwe.

W ocenie sądu oczywistym jest również, że powód popełniając błąd skutkujący powstaniem zobowiązań finansowych w stosunku do pracodawcy powinien niezwłocznie poinformować bezpośredniego przełożonego. Brak takiej informacji może stanowić podstawę do nałożenia kary porządkowej, stanowi bowiem ewidentny przykład naruszenia organizacji pracy. Bezpośredni przełożony jest od tego, by być informowanym o problemach, jakie mają jego podwładni. Rozważanie tej kwestii jest jednak zbędne z uwagi na naruszenie wymogów formalnych przy wymierzaniu kary oraz przyczynę jej nałożenia.

Reasumując powyższe sąd uznał, iż decyzja pozwanego pracodawcy o wymierzeniu powodowi kary porządkowej była niezgodna z prawem i orzekł o jej uchyleniu stosowanie do treści art. 112 kp.

Jednocześnie, stosownie do regulacji art. 98 kpc, sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda poniesione przez niego koszty zastępstwa procesowego.